

Raadsvergadering : 22 september 2025

Voorstelnummer : Z-25-156011/D/25/375059

Onderwerp : **Vaststellen woonzorgvisie gemeente Stadskanaal**

Stadskanaal, 15 juli 2025

Beslispunten

1. De regionaal afgestemde woonzorgvisie, versie Stadskanaal, vast te stellen.
 2. Het bijbehorende uitvoeringsplan op hoofdlijnen vast te stellen.
-

Aan de raad

Inleiding

Op 23 januari 2023 heeft ons college, samen met de colleges van de vier Oost-Groninger gemeenten, ingestemd met het plan van aanpak voor de Koploperregio Groningen en met de startnotitie Wonen en Zorg voor de vijf Oost-Groninger gemeenten: Pekela, Veendam, Oldambt, Westerwolde en Stadskanaal.

Op 23 april 2024 heeft ons college ingestemd om deze onderzoeksresultaten, de woonzorganalyse en het Position paper, die in opdracht van Koploperregio Groningen zijn opgesteld, als basis te gebruiken voor de regionaal afgestemde woonzorgvisies en het uitvoeringsplan op hoofdlijnen voor de vijf Oost-Groninger gemeenten.

Op 11 februari 2025 heeft ons college, tegelijk met de vier Oost-Groninger gemeenten, ingestemd met het vrijgeven van het concept regionaal afgestemde woonzorgvisie voor consultatie. Netwerkpactijen (corporaties, zorgaanbieders, Zorgkantoor, welzijnsorganisaties en de Provincie) en inwoners- vertegenwoordigers (o.a. participatieraden en huurdersverenigingen) zijn gevraagd om hun advies uit te brengen over dit concept en actief mee te denken over de gewenste uitvoering. Ook de gemeenteraden van de vijf gemeenten zijn geconsulteerd. De richting van de woonzorgvisie is door de gemeenteraden onderschreven en de inbreng is verwerkt in het voorliggende document.

In de nu voorliggende regionaal afgestemde woonzorgvisie (*zie bijlage 1*) is uiteengezet waarom dit document is opgesteld, wat de opgaven zijn en wat de vijf gemeenten gezamenlijk aan regionale afspraken maken. In de lokale woonzorgparagraaf is de richting bepaald voor de gemeente Stadskanaal. Tevens bevat de regionaal afgestemde woonzorgvisie een uitvoeringsplan op hoofdlijnen. In dit document zijn de opbrengsten, als resultaat van de uitgebreide consultatieronde, verwerkt. In de woonzorgvisie is een verkorte weergave van het uitvoeringsplan opgenomen. Het gedetailleerde uitvoeringsplan is als bijlage 2 aan dit voorstel toegevoegd.

De woonzorgopgaven zijn flink. De groep ouderen groeit de komende decennia nog verder. Hierbij dient de zorg en begeleiding grotendeels in de thuissituatie te worden georganiseerd. Ditzelfde geldt voor de aandachtsgroepen. Ook voor deze groepen is het de bedoeling om zo kort mogelijk intramuraal te verblijven en zo snel mogelijk zelfstandig te wonen. Dit, in combinatie met een schaarste aan personeel, druk op de woningmarkt en beperkte financiële middelen, vraagt om andere maatregelen. De regionaal afgestemde woonzorgvisie heeft tot doel om te komen tot voldoende passende huisvesting voor aandachtsgroepen en ouderen en de bijbehorende zorg en ondersteuning voor deze groepen. Door het uitvoeringsplan op hoofdlijnen wordt de richting aangegeven hoe de vijf gemeenten regionaal en op gemeentelijk niveau gaan werken aan de uitvoering van de regionaal afgestemde woonzorgvisie. Hierbij is de samenwerking met netwerkpactijen randvoorwaardelijk.

De geconsulteerde netwerkpartijen onderschrijven de ambities, voorgestelde doelen en maatregelen, die in dit document zijn uitgewerkt. Wel zijn er zorgen over het realiseren hiervan door het niet toereikend zijn van beschikbare middelen voor de brede opgave. In gezamenlijke verantwoordelijkheid dienen dan ook keuzes te worden gemaakt, waardoor zo optimaal mogelijk passende huisvesting en bijbehorende zorg en ondersteuning aan ouderen en aandachtsgroepen in onze regio Oost-Groningen kan worden geboden. Hiervoor dient het uitvoeringsplan op hoofdlijnen nog verder ambtelijk te worden uitgewerkt. Dit gaan we doen door, voor de uitvoering van deze woonzorgvisie, aansluiting te zoeken bij programma's, zoals Gezond Groningen, Nij Begun, Masterplan Oost-Groningen, Regiodeal 2.0. en bij de afspraken in het kader van de woondeals. Tevens wordt deze uitvoering regionaal en lokaal met de netwerkpartijen vormgegeven om zó optimaal mogelijk de ontwikkelingen, die vanuit deze partijen worden ingezet, te benutten. Door deze integrale benadering wordt geanticipeerd op de woonzorgopgaven in onze gemeente en de andere vier Oost-Groninger gemeenten, zoals in de regionaal afgestemde woonzorgparagraaf is beschreven. Hiermee wordt tevens tegemoet gekomen aan de verplichtingen, die in het verlengde van het wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting aan gemeenten zullen worden gesteld. In het nog op te stellen gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma zullen de uitgewerkte plannen worden opgenomen.

Het raadsvoorstel is identiek voor alle Oost-Groninger gemeenten.

Beoogd effect

- Door de regionaal afgestemde woonzorgvisie en het uitvoeringsplan op hoofdlijnen is de woonzorgkoers bepaald voor de komende vier jaar. Via deze ambities, doelen en maatregelen wil de gemeente, in nauwe samenwerking met lokale netwerkpartijen, tegemoet komen aan de opgaven voor ouderen en aandachtsgroepen op het terrein van wonen, welzijn en zorg.
- Door de regionale woonzorgparagraaf en voorgestelde regionale ambities, doelen en maatregelen willen de vijf gemeenten voldoen aan de wettelijke verplichtingen in het kader van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Tegelijkertijd willen de vijf gemeenten, in nauwe samenwerking met regionaal actief zijnde netwerkpartijen, het voorzieningenniveau voor woonzorg zó optimaal mogelijk vormgeven. Dit, door ook de mogelijkheden van slimme samenwerking in de regio te benutten. Hierbij kan gedacht worden aan clustering van bepaalde aandachtsgroepen en spreiding van voorzieningen.
- Door het uitvoeringsplan op hoofdlijnen hebben de gemeenten en netwerkpartijen een overzicht van acties verzameld, die richting geven aan dat wat de regionaal afgestemde woonzorgvisie beoogt. Hierdoor kan de regio sneller stappen zetten, waardoor de ervaren urgentie, die door inwonersvertegenwoordigers, netwerkpartijen en gemeenteraden is onderschreven, het hoofd kan worden geboden.

Argumenten

Door de regionale afgestemde woonzorgvisie door de vijf gemeenteraden van de Oost-Groninger gemeenten te laten vaststellen, wordt een duidelijke gezamenlijke richting ingeslagen. Hierdoor wordt tegemoet gekomen aan de landelijke verplichtingen en zetten de gemeenten in op het gezamenlijk werken aan voldoende continuïteit van zorg en voldoende passende huisvesting. Door deze samenwerking wil de regio de krachten bundelen om zó de woonzorgopgaven het hoofd te bieden. Met als doel de verwachte risico's in tekorten aan inzetbaar personeel en waarborgen van voldoende kwaliteit in zorg en ondersteuning voor de inwoners van onze regio te realiseren. Tevens wordt ingezet op een bestuurlijk regionaal overleg met belangrijke regionaal actieve netwerkpartijen, waardoor in gezamenlijkheid gezocht kan worden naar deze gewenste continuïteit in zorg en voldoende passende huisvesting. Vanuit uw kaderstellende rol is het noodzakelijk dat uw raad deze woonzorgvisie vaststelt.

Door het vaststellen van de regionaal afgestemde woonzorgvisie wordt tevens een duidelijke richting bepaald voor de wijze waarop de gemeente Stadskanaal het lokale woonzorgbeleid de komende vier jaar gaat vormgeven. We willen dat er in de toekomst een blijvende binding en aantrekkingskracht is voor inwoners in onze gemeente. Hierbij streven we naar een situatie, waarin iedereen die in onze gemeente wil blijven wonen en komen wonen, deze mogelijkheid heeft. We willen een inclusieve samenleving zijn, waarin iedereen volwaardig meetelt. Dit geldt dus ook voor ouderen en aandachtsgroepen. Hierbij hoort voldoende passende woonruimte en toegang tot voorzieningen en diensten om maximale maatschappelijke deelname mogelijk te maken. Hierbij houden we rekening met de unieke kenmerken van onze gemeente. Deze vier speerpunten vormen de basis voor de uitvoering.

Door het vaststellen van het uitvoeringsplan op hoofdlijnen onderschrijft uw raad dit ter uitvoering van de woonzorgvisie. Hiermee geeft uw raad aan wat ze belangrijk vindt voor de woonzorg voor ouderen en aandachtsgroepen. Tevens kan uw raad hierdoor naderhand toezien of ons college ook de voorgenomen plannen uitvoert. Door het uitvoeringsplan op hoofdlijnen verder ambtelijk uit te werken, wordt tevens duidelijk wat realiseerbaar is, mede in verbinding met belangrijke programma's en netwerkpartijen. Hierdoor wordt ook duidelijk wat de gewenste prioritering is en wat daarvoor verder nodig is aan aanvullende randvoorwaarden, zoals capaciteit en eventuele financiering.

Aanpak/uitvoering/voortgang

Dit voorstel wordt zoveel als mogelijk tegelijkertijd ter besluitvorming aan de raden van de Oost-Groninger gemeenten voorgelegd, met een beoogde besluitvorming door de raden in september/oktober.

Uw raad is gedurende de totstandkoming van dit document twee keer geïnformeerd over de redenen waarom we de woonzorgvisie opstellen. Ook is uw raad tijdens deze informatiebijeenkomsten uitgenodigd om haar inbreng op de inhoud te geven. Vandaar dat nu gekozen is om nu uw raad te vragen over te gaan tot vaststelling.

Na vaststelling door uw raad wordt het uitvoeringsplan op hoofdlijnen ambtelijk verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Hierbij maken we onderscheid in een regionaal en een lokaal deel. Voor de aansturing en regie hierop, de samenhang met belendende programma's, woondealverband en netwerkpartijen, is capaciteit op gemeentelijk niveau randvoorwaardelijk.

Ditzelfde geldt voor een gemeentelijke structuur, waardoor woonzorg ontwikkelingen vanuit een integrale benadering door de afdelingen ruimte, wonen en het sociaal domein wordt aangevlogen. Zonder deze gemeentelijke ambtelijke inrichting zal verkokering overeind blijven en wellicht tegenstrijdige keuzes worden gemaakt, die het realiseren van de gewenste woonzorgrichting belemmeren. Elke gemeente bepaalt zelf hoe deze regie wordt vormgegeven. Voor de regionale regie wordt beoogd een onafhankelijke procesmanager aan te trekken. Op dit regionale niveau kan ook goed de verbinding worden gelegd met diverse programma's en verschillende overlegstructuren, waar ook belangrijke regionaal actief zijnde netwerkpartijen zijn betrokken. Het is belangrijk om de procesregie expliciet te beleggen, zodat afstemming en samenhang hierin zo goed mogelijk wordt gerealiseerd. De beschrijving van deze aansturing is uiteengezet in bijlage 3. Voor de bekostiging van de gemeentelijke en regionale regie volgt nog een separaat voorstel, dat deel uitmaakt van het verder uitgewerkte uitvoeringsplan op hoofdlijnen.

Communicatie

Aan de netwerkpartijen is begin juni 2025 gevraagd of ze zich kunnen vinden in de regionaal afgestemde woonzorgvisie en het uitvoeringsplan op hoofdlijnen. Tevens is aan hen gevraagd of de gemeente hen mag benaderen voor de regionale en lokale samenwerking. De participatieraad en andere inwonersvertegenwoordigers zullen betrokken worden bij de verdere uitvoering van de woonzorgvisie.

Juridische consequenties

Door het opstellen van een woonzorgvisie en uitvoeringsplan sorteren de Oost-Groninger gemeenten voor op de verplichtingen, die in het kader van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting bij de gemeenten worden neergelegd. Het wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting (WVRV) is door de Raad van State van advies voorzien. Het wetsvoorstel is op 7 maart 2024 ingediend bij de Tweede Kamer. De bespreking daarvan was in de Tweede Kamer gepland op 24 juni 2025. Na de val van het kabinet diende nog door de Tweede Kamer te worden besloten of dit wetsvoorstel controversieel is of niet. Op 17 juni 2025 heeft de Tweede Kamer besloten dat het wetsvoorstel niet controversieel is. De beoogde inwerkingtreding is halverwege 2026 dan wel begin 2027.

Indien de wet wordt aangenomen, worden gemeenten verplicht om een gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma op te gaan stellen. Dit programma vervangt de woonvisie en gaat ook in op de woonzorgvisie. In het volkshuisvestingsprogramma moeten ook beleidsvoornemens en afspraken over de huisvesting van ouderen en aandachtsgroepen worden opgenomen. Door aan de gang te gaan met de uitvoering van deze woonzorgvisie wordt hier al door de gemeente aan gewerkt.

Kosten, baten, dekking en subsidies

Bij het uitwerken van het uitvoeringsplan op hoofdlijnen tot een concrete uitvoeringsagenda wordt ook een voorstel voor de bekostiging van de regie op gemeentelijk en regionaal niveau uitgewerkt. Dit financiële voorstel wordt via de P&C-cyclus ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR

De Participatieraad heeft op 1 juli 2025 een gevraagd advies uitgebracht over de concept-woonzorgvisie en het bijbehorende uitvoeringsplan op hoofdlijnen (zie *bijlage 4*).

De Participatieraad onderschrijft de urgentie van de opgaven en waardeert de integrale benadering van wonen, zorg en welzijn.

In het bijzonder vraagt de Participatieraad aandacht voor:

- het uitvoeren van een nulmeting van de bestaande woningvoorraad om de daadwerkelijke behoefte aan levensloopbestendige woningen goed te kunnen bepalen;
- heldere communicatie richting inwoners over hun eigen rol en mogelijkheden bij het levensloopbestendig maken van woningen, inclusief ondersteuning vanuit de gemeente;
- het belang van het versterken van noaberschap en zorgzame gemeenschappen, met oog voor de grenzen daarvan;
- goed doordacht en lokaal verankerd woonzorgbeleid, met serieuze ondersteuning voor burgerinitiatieven op het gebied van woonzorgaanbod;
- concentratie van zorgvoorzieningen in de grotere kernen, en de mogelijkheden verkennen voor basiszorg in de kleine kernen, in afgeslankte vorm;

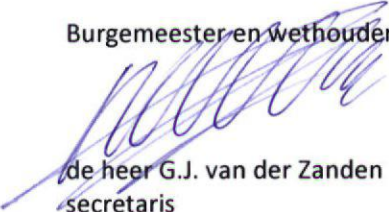
De Participatieraad benadrukt het belang van een uitvoeringsgerichte aanpak, met structurele borging van inwonersparticipatie tijdens het proces.

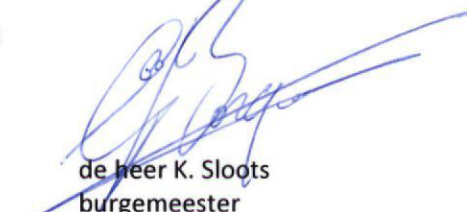
Ons college heeft met waardering kennisgenomen van het advies van de Participatieraad. De inbreng leidt tot een verdere aanscherping en verduidelijking van de visie. Onze schriftelijke reactie aan de Participatieraad is als bijlage 5 toegevoegd.

Bijlagen

1. Regionaal afgestemde woonzorgvisie, versie Stadskanaal (ter vaststelling).
2. Uitvoeringsplan op hoofdlijnen (ter vaststelling).
3. Voorstel organisatie, gericht op uitvoering regionaal afgestemde woonzorgvisies en uitvoeringsplan op hoofdlijnen (ter informatie).
4. Advies Participatieraad d.d. 2 juli 2025 (ter informatie).
5. Schriftelijke reactie van ons college op het advies van de Participatieraad (ter informatie).

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

De raad van de gemeente Stadskanaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 juli 2025, nr. Z-25-156011/D/25/375059;

b e s l u i t :

1. De regionaal afgestemde woonzorgvisie, versie Stadskanaal, vast te stellen.
2. Het bijbehorende uitvoeringsplan op hoofdlijnen vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 22 september 2025.

De raad

mevrouw W.J. Onrust
raadsgriffier